

УДК 631.526.32.633.85

Лещук Н.В., Шпак З.С., Києнко З.Б.

Український інститут експертизи сортів рослин,

м. Київ, вул. Генерала Родимцева, 15, 03041,

e-mail: leschuk@sops.gov.ua

СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ НАСІННИЦТВА СОРТІВ РОСЛИН ГРУПИ ОЛІЙНИХ

Національні сортові ресурси відіграють важливу роль у вирішенні продовольчої безпеки держави. Державний реєстр сортів рослин, придатних до поширення в Україні включає понад 5000 сортів, пріоритетні олійні: соняшник 751 сортів, ріпак – 262, соя культурна – 125 сортів які складають лише 16%. А насінництвом соняшнику в Україні займається 672 суб'єктів господарювання різної форми власності. У 2011 році насінництво соняшнику за сортами та категоріями мало таку структуру:

ОН (ДН) – 37 сортів (54,29 т)

ЕН (БН) – 56 сортів (717,79 т)

РН (СР) – 581 сорт (55067,40т)

Україна аграрна держава, тому поступові наміри приєднатися її до Схем сортової сертифікації Міжнародної організації економічної співпраці та розвитку залишаються актуальними. Україну приєднано до двох Схем ОЕСР Зернові та Кукурудза і сорго. Відбулися якісні зміни в насінництві, ведення якого поступово гармонізується до міжнародних вимог, про що засвідчив висновок чергового аудиту робочої місії ОЕСР у квітні 2012 року.

Задекларовані наміри України приєднатися до наступної схеми ОЕСР сортової сертифікації насіння Хрестоцвітних та інших олійних та прядивних видів, призначеного для міжнародної торгівлі ставить перед насінництвом соняшнику, ріпаку та сої культурної нові завдання:

- приведення у відповідність нормативно-правової та методичної бази;

- підготовка переліків сортів зазначених ботанічних таксонів для сортової сертифікації з наявністю офіційних описів у відкритому друці;
- проведення польової апробації (інспектування), обов'язковий ґрунтовий та лабораторний сортовий контроль для встановлення автентичності контрольної проби партії насіння стандартному зразку в польових умовах;
- обов'язкове тестування посівних якостей насіння за вимогами ISTA та дотримання етикетування підготовлених партій насіння для реалізації.

Для реалізації задекларованих намірів щодо приєднання до Схем ОЕСР сортової сертифікації насіння Хрестоцвітих та інших олійних та прядивних видів наукові установи, суб'єкти господарювання та контролюючі органи повинні об'єднати свої зусилля для гармонізації заходів з сортової сертифікації насіння.

Впровадження нових міжнародних принципів і підходів сортової сертифікації насіння олійних культур сприятиме виходу суб'єктів насінництва на міжнародний ринок.

УДК: 633/635.1/.8

Майстер Н.В., Дудка Т.В.

*Український інститут експертизи сортів рослин,
вул. Генерала Родімцева, 15, Київ-41, 03041, Україна,
e-mail: Master@sops.gov.ua*

ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ СОРТОВИХ РЕСУРСІВ ОВОЧЕВИХ КУЛЬТУР В УКРАЇНІ

На виконання Концепції формування національних сортових рослинних ресурсів, зокрема ботанічних таксонів групи овочевих, слід зазначити, що сорт, як біологічний об'єкт під час державної науково – технічної експертизи сортів рослин набуває правового статусу і стає об'єктом інтелектуальної власності.